

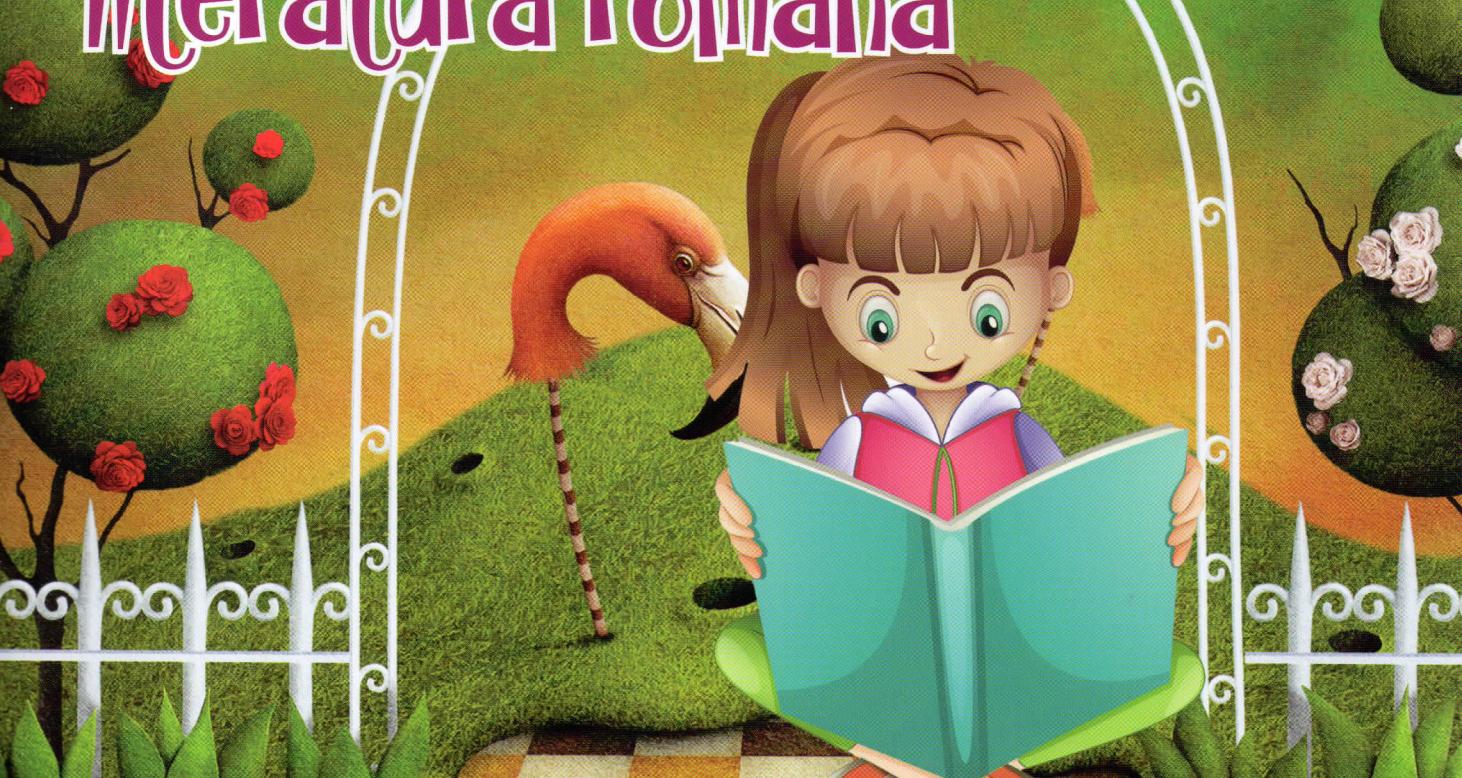
CAIET DE LUCRU

clasa a III-a
semestrul I și semestrul II

Daniela Berechet, Florian Berechet,
Jeana Tiță, Lidia Costache

limba și literatura română

MODALITĂȚI DE LUCRU DIFERENȚIATE
PREGĂTIRE SUPLEMENTARĂ PRIN PLANURI INDIVIDUALIZATE

CUPRINS

Teste inițiale.....	5

Unitatea 1. Ortografia și punctuația

Utilizarea ortogramelor: ia / i-a; iau / i-au; la / l-a; va / v-a.....	11
Utilizarea ortogramelor: neam / ne-am; nea / ne-a; ceai / ce-ai; săi / să-i.....	15
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste.....</i>	19
Semne de punctuație (— . ? , ! :)	22
Ghilimelele (...) și punctele de suspensie [...]	26
Cratima	28
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste.....</i>	31
<i>Texte pentru dictare .....</i>	34

Unitatea 2. Noțiuni de fonetică

Cuvântul. Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe.....	35
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste.....</i>	38

Unitatea 3. Textul

Textul.....	41
Textul literar	46
Textul narativ	53
Textul narativ; personaje	56
Textul în versuri	59
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste.....</i>	65

Unitatea 4. Textul de informare și funcțional

Afișul.....	68
Fluturaș / flyer	72
Cartea poștală. Invitația	75
Jurnalul	77
Realizarea programului unei serbări.....	80
Tipuri de organizatori grafici	81

Unitatea 5. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Formularea de întrebări și răspunsuri	85
Alcătuirea unui text după un plan de idei	89
Descrierea de obiecte, ființe din universul imediat.....	93
Povestirea unor întâmplări imaginate sau trăite.....	102

Unitatea 6. Morfologia

Substantivul.....	107
Felul substantivelor	112
Numărul substantivelor	116
Genul substantivelor	120
Texte pentru intuirea substantivului și dictare / dictare selectivă	125
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	126
Adjectivul calificativ	128
Acordul adjectivului cu substantivul. Ortografia adjecțivelor.....	133
Texte pentru intuirea adjectivului și dictare / dictare selectivă.....	136
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	137
Pronumele	140
Texte pentru intuirea pronumelui și dictare / dictare selectivă	144
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	145
Verbul	148
Numărul verbului.....	153
Texte pentru intuirea verbului și dictare / dictare selectivă	157
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	158
<i>Teste – părți de vorbire</i>	160
<i>Teste finale</i>	162

Utilizarea ortogramelor:
ia / i-a; iau / i-au; la / l-a; va / v-a

Inițiere ★ Înțelegere

PE

1. Citește cu atenție textul și observă cuvintele subliniate!

Este toamnă. Bunicul ia din livadă fructele coapte. El i-a spus nepotului că acestea sunt cele mai gustoase.

La tot pasul, frunzele ruginii se aștern ca un covor. Acest lucru l-a uimit pe nepot.

Într-un colț al livezii, veverițele iau alune și își fac provizii pentru iarna care va veni. I-au spus și ariciului să își aranjeze cămara.

V-a spus cineva că a venit toamna?

2. Înscrie corect în tabel cuvintele următoare, după modelul dat: *școală, veni, penarul, întâlnit, ajutat, deranjat, autobuzul, primit*.

ia...	i-a...	i-au...	iau...	la...	l-a...	va...	v-a...
cartea	întrebat	văzut	avionul	bibliotecă	cunoscut	citi	arătat

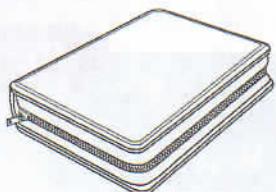
3. Alcătuiește enunțuri cu construcțiile obținute la exercițiul anterior.

Model: ia cartea. Aura ia cartea de povesti.

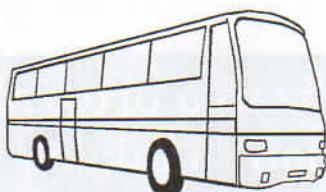
4. Compară situațiile:

- Andrei l-a condus pe Ianiș la aeroport.
- Veverița Dale i-a spus ariciului să ia și el câteva alune.
- V-a spus Carmina că va veni și Radu în excursie?
- I-au povestit bunicii că ei iau numai note bune la școală.

5. Colorează imaginea sub care toate enunțurile sunt scrise corect!

V-a veni la timp.
Eu iau penarul roz.
El nu ia spus ce îl supără.

La munte ninge.
El ia autobuzul.
V-a povestit ce a pătit?

Nu l-a văzut pe fratele lui.
Ia plăcut tortul.
I-au cântat multe colinde.

PE

CE TREBUIE SĂ ȘTII

- la școală / I - a văzut

↓
indică
direcția

- ia carte / i - a spus

↓
a lua

- iau flori / i - au ajutat

↓
a lua

- va veni / v - a corectat

6. Taie forma incorectă!

- a) Vulpea la poftit pe cocor la masă.
b) El i-a spus că o să i-a o notă bună la test.
c) Cred că va spus că nu va veni prea repede acasă.
d) I-au spus abia ieri că nu iau multe veste de salvare pentru bazin.

PE-PP

ÎNVĂȚĂM PRIN JOC

Veriga slabă!

Jocul se desfășoară în lanț. Fiecare elev va alcătui un enunț cu ortograma corespunzătoare unei petale. Cel care nu folosește corect ortograma în enunțiese din joc.

1. Transformă după model cuvintele subliniate:

Model: Carmina îi oferă o bomboană. → Carmina i-a oferit o bomboană.

Sabina îi spune o poveste.

Gabriel îi face o surpriză.

Marius îi răspunde la scrisoare.

2. Alege și completează!

..... munte a început să ningă.

Mama ..... împletit băiatului un colac.

lepurii și căprioara ..... nuci poleite.

Nu ..... fi soare astăzi.

..... spus de concurs?

..... atras atenția de nenumărate ori.

iu

V-a

va

I-au

La

i-a

3. Citește atent enunțurile de mai jos:

„Când ..... trimis părintii la învățătură, ulița ..... întovărășit până la colț; mai mult nu putea. De acolo ..... privit o clipă și ..... întors spre casă, lăsându-l singur.”

(Ionel Teodoreanu, *Ulița copilăriei*)

Formele omise sunt, în ordine, în seria:

a) I-a, I-a, I-a, s-a;

c) I-au, I-a, I-a, s-a;

b) I-au, s-a, I-a, la;

d) I-au, la, I-a, sa.

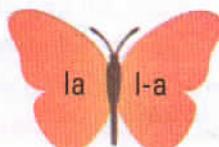
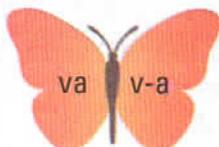
4. Taie cu o linie varianta incorectă!

Va > fi frumos la munte.
V-a

Ce < va
v-a spus Ioana despre revistă?

Laura < va
v-a scrie o compunere despre iarnă.

5. Formulează propoziții cu fiecare dintre cuvintele de mai jos:

- 4.** Citește și continuă dialogul după ce l-ai corectat. Dă-i un titlu potrivit!
- La aniversarea Anei, bunicii săi au venit să-i aducă un cadou.
— Ne-am gândit la ce-ai vrea să primești în această zi! a spus bunica.
Bunicul i-a adus cadoul. Era un pulover ca de ne-a, lucrat de bunica.
— E un cadou minunat! s-a bucurat Ana.
S-au așezat pentru a servi un ceai. Între timp a sosit și ne-a Mihai, un ne-am de-al mamei. Dumnealui ne-a...

PE-PP

Recapitulare și sistematizare prin teste

Testul I

Citește textul cu atenție:

Laura și Ariana sunt surori. Merg la cumpărături împreună cu mama. Ea i-a cumpărat Laurei o păpușă, iar Arianei o să-i ia un ursuleț. La magazin l-au întâlnit și pe colegul lor, Andrei.

Ajunse acasă, fetele merg să se joace cu noile jucării. Mama constată:

— Fetelor, am uitat să cumpărăm ceai pentru tata!

1. Subliniază în text ortogramele studiate.
2. Alcătuiește trei enunțuri cu ortograme identificate.

---

3. Completează enunțurile cu formele corespunzătoare.

- Ariana și Laura merg ..... magazin. I-a
- Ele își ..... jucării noi. să-i
- ..... spus mamei ce jucării doresc. la
- Ariana nu ..... zărit pe Andrei. iau
- Vor bea un ..... fierbinte. I-au
- O ..... cumpere ceva și tatălui. ceai

4. Lucrează după model!

Model: i-a cumpărat ↔ ia autobuzul

- la cumpărături ↔ I-a _____
- ia un ursuleț ↔ i-a _____
- să-i spună ↔ _____ săi
- bea un ceai ↔ ce-ai _____